

Як провести віртуальний урок: покрокова інструкція та лайфхаки вчителів з усього світу

<https://osvitoria.media/experience/virtualna-shkola-pokroкова-instruktsiya-ta-lajfhaky-vchyteliv-z-usogo-svitu/>

Як провести віртуальний урок: покрокова інструкція та лайфхаки вчителів з усього світу

Карантин — це надовго, хочемо ми того, чи ні. Дистанційне навчання в школах стало викликом не лише для українських педагогів. Вчителі з усього світу діляться своїми порадами, як організувати онлайн-школу зі своїми учнями і не втратити зв'язок з ними. Ми склали просту і зрозумілу покрокову інструкцію, як влаштувати віртуальний урок, та зібрали лайфхаки іноземних викладачів.

Відеоурок у Zoom

[Zoom](#) — зручний та простий у використанні сервіс онлайн-зустрічей та конференцій. На сайті спершу потрібно зареєструватись, а тоді запланувати урок Schedule a Meeting. Після цього вчитель отримує лінк, який може розіслати учням, щоб вони приєдналися до віртуальної зустрічі в призначений час. Якщо робите це вперше, сервіс надає можливість спробувати тестовий варіант, щоб відчувати, як усе працює.

Безкоштовна версія Zoom дає змогу проводити 40-хвилинну онлайн-конференцію з необмеженою кількістю учасників.

Одразу під відео з'являється панель з інструментами, які вам краще протестувати до уроку. Наприклад, сервіс запропонує перевірити ваш мікрофон та динаміки на комп'ютері.

Порада: щоб діти добре вас чули, краще використовувати гарнітуру — навушники і мікрофон, або сидіти досить близько біля комп'ютера. Вчитель, як організатор конференції, може поставити всіх учасників на режим Mute на той час, коли говоритиме він. Це зручно, бо інакше всі учасники уроку чутимуть сторонні шуми кожного користувача. Коли ж потрібно влаштувати обговорення якоїсь теми, цей режим слід прибрати. Сервіс автоматично показуватиме того, хто говорить у цю мить, тож важливо, щоб діти слухали одне одного і не перебивали.

Якщо не хочете, щоб учні бачили ваш особистий домашній простір, можете поекспериментувати з віртуальним фоном: ця опція з'являється біля кнопки Start Video. А можливо, ви навпаки захочете віртуально запросити своїх учнів до себе додому і покажете своє робоче місце? Для першої онлайн-зустрічі з класом принаймні заплануйте час для неформального спілкування,

адже діти скучили один за одним і точно захочуть познайомити друзів зі своїми домашніми улюбленцями.

Zoom — універсальний інструмент, адже вчитель може записати коротке відео, а потім поділитися ним з дітьми.

Короткі відеопояснення та віртуальні «офісні години»

Лекторка з Університету Ланкастера [Kyungmee Lee](#), однак, радить не дуже покладатися на онлайн-стріми: сервіси віртуальних конференцій можуть бути перевантажені в ці дні, адже більшість країн світу навчаються і працюють дистанційно. Тож лекції краще записати на відео і відправити учням для перегляду в зручний час. Хай ваші відеопояснення будуть короткими — до 15 хвилин. Тут вчителю важливо показувати не лише слайди своєї презентації, а й власне обличчя для кращого засвоєння інформації дітьми.

Леонардо Ролла, викладач математики в Національному науковому і дослідницькому центрі в Буенос-Айресі, ніколи не навчав онлайн. Але епідемія коронавірусу завадила йому приїхати в Шанхай, де він мав провести два триместри в університеті. Він [зізнається](#), що перехід на дистанційне викладання зайняв у нього багато годин самонавчання та роботи над собою. Насправді, він підраховував, що на підготовку онлайн-заняття витрачає втричі більше часу, ніж якби урок проходив наживо. Викладач застерігає вчителів не перетворюватися на «голову, що говорить». Тож він лімітує свої відеопояснення до 15 хвилин, а потім просить учнів надіслати йому відео- чи аудіопояснення доведення певної теореми.

Тримайте особистий контакт з учнями

Ви, певне, вже скучили за галасом у шкільних коридорах та запальними жартами у класі. Будьте певні, діти сумують за цим також. Тому ваші «живі» віртуальні зустрічі слід використати для максимального спілкування та взаємодії між дітьми та вчителем. Кілька разів на тиждень на Zoom-конференції можна зібрати весь клас. Але, на думку експертки Kyungmee Lee, значно ефективнішими будуть «віртуальні офісні години»: це визначений час протягом дня, коли вчитель є доступним онлайн для індивідуальних консультацій або роботи з малими групами дітей у відеочаті. Це час і місце для докладніших пояснень, відповідей на запитання дітей і загалом підтримки учнів у їхній самостійній роботі. Пам'ятайте, діти почуваються розгубленими зараз, тож їм дуже важливо зберігати особистий контакт із вчителем.

Залученість на онлайн-уроці — головний виклик для вчителя

Bill Schiano, професор комп'ютерних та інформаційних систем, розповів про свій досвід онлайн-викладання сайту Гарвардської Бізнес-Школи. Він [пише](#)

про те, що онлайн-уроки — чудова нагода для пасивних учнів загубитися: віртуальний клас дає значно більше можливостей відсидітись і не брати участі в занятті. Тому залученість дітей — найперший пріоритет вчителя. Професор радить особливо ретельно готувати запитання для дискусій: вони мають заглиблювати учнів у цікаву дискусію або навіть провокувати чи обурювати. Інший лайфхак від експерта — контактувати з пасивними учнями ще до дискусії і давати невеличкі індивідуальні завдання, щоб вони зробили свій внесок в обговорення теми.

Командна робота онлайн

Так само, як і у вашому фізичному класі, у віртуальному навчанні робота в малих групах ефективна і здатна залучити дітей до співпраці. Сервіси [Google Documents](#) мають багато варіантів для командних завдань. Під піктограмою Docs знайдете вже готові шаблони документів: таблиці, календар, електронні листи та документи для занотовування лекцій чи зустрічей, красиво зверстані приклади есеїв чи відгуків на книгу. Усі шаблони суперпрості, а головне, що один документ можна share — ділити між учнями і створювати роботу спільно. Для швидкої взаємодії діти можуть також використовувати Google Hangouts — сервіс онлайн-дзвінків з відео або без. Його можна знайти у своїй пошті на Gmail.

Вчитель із В'єтнаму Тап Нуунх перейшов на онлайн-освіту ще з початку березня. Він [радить](#) колегам створювати навчальний план для кожного класу на тиждень і надсилати його дітям у понеділок. Так учні бачитимуть загальну картину роботи на тиждень і розподілятимуть свої сили та час відповідно. Такий план можна створювати в Google Sheets: тут також знайдете багато готових шаблонів, у тому числі розклад на тиждень, який ви можете заповнити самостійно. В'єтнамський колега радить додавати в цей план активні лінки на матеріали, які діти мають прочитати чи опрацювати самостійно, а також запровадити систему кольорових міток: наприклад, завдання, виділені синім, є обов'язковими, а зеленим — за бажанням.

Зелена кнопка Share вгорі дасть змогу «поділити» цей документ з усіма учнями в класі та їхніми батьками.

Віртуальна дошка

Дошка у класі — особливе місце для вчителя. То як бути без неї під час дистанційного навчання? Можна спробувати онлайн-версію [awwapp](#) або [miro.com](#). Обравши перший варіант, можна писати, малювати та ділитися інформацією, а також працювати групою на одній дошці. Дошка miro має готові шаблони для аналізу певної проблеми, роботи різних команд над однією темою або mind maps.

Менше вимог та більше вибору

Усі експерти сходяться у тому, що на час вимушеного дистанційного навчання вчителі мають понизити свою планку вимог до учнів та поставити нові, досяжніші цілі для опанування предметів. Мета педагогів у цьому процесі — запитувати учнів, якої допомоги вони потребують від вчителів у засвоєнні матеріалу та які очікування вони мають від онлайн-навчання. Ідеальний шлях, на думку багатьох досвідчених викладачів, це дати дітям вибір джерел, з яких вони зможуть більш-менш самостійно опрацювати тему: давайте учням перелік лінків за темою, і хай вони самі оберуть, які з них використати для підготовки до наступного уроку. Розвивайте їхню кооперацію між собою — об'єднайте в групи по 5 осіб, і якщо хтось має запитання, хай спершу звернеться з ним до своєї робочої групи, а вже потім до вчителя.

- Надсилайте дітям дуже короткі електронні листи з чіткими інструкціями до завдань.
- Якщо відправляєте учням 30-хвилинне навчальне відео, не сподівайтесь, що вони додивляться його до кінця. Краще вкажіть точний хронометраж, який вони обов'язково мають переглянути.
- Встановіть години, коли діти можуть телефонувати вам або скontaktувати особисто в якийсь інший спосіб.
- Якщо даєте тест, перевірте, щоб відповіді на всі питання можна було знайти в навчальному відео або лекції, яку ви давали раніше.
- Дотримуйтесь обраної структури онлайн-уроку: ця діяльність є новою і для вас, і для учнів, тож усі почуватимуться комфортніше, якщо знатимуть, на що очікувати наступного разу.
- Не приховуйте свої емоції: скажіть учням відверто, що вперше проводите онлайн-урок і дуже хвилюєтесь. Можете починати кожне заняття із запитання про те, як почувуються учні сьогодні, діти можуть визначити свій настрій одним словом.
- Зустрічайтеся для віртуального спілкування щонайменше раз на тиждень — учні мають бачити вас і тримати з вами емоційний зв'язок.

Двоє американських викладачів Stephen J.Valentine та Dr. Reshan Richards опублікували [зворушливий лист](#) до всіх вчителів, які зараз змушені перейти на дистанційне навчання. Вони пишуть, що цілком розуміють і поділяють ваше занепокоєння і фрустрацію: «Усе не буде йти так, як ви запланували. Ви десятки разів гуглитимете «Як зробити...» або писатимете колегам листи з проханням допомогти. Але саме тоді, коли ви відчайдушно намагатиметеся

опанувати онлайн-викладання, ви зрозумієте, що не втратили бажання бути вчителем: навчати і навчатися самим».

.